

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serviciul de recepție nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schaler, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” iese în ne-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Teșgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 117.

Brașov, Sâmbătă 29 Mai (11 Iunie).

1904.

Prelații catolici în anchetă.

(a) Un lucru a rămas din im-
presiunile sugerate nouă de ancheta
convocată de ministrul Berzeviczy,
care n'a fost încă în deajuns țin-
tuit și asupra căruia trebuie să re-
venim.

Acest lucru este: atitudinea pre-
laților catolici.

Biserica catolică din Ungaria,
după cum arată experiența trecutu-
lui, a fost o uriașă usină în care
s'au contopit diferitele elemente,
care au intrat în cursul timpurilor
în sinul ei, spre a-și căuta mântui-
rea sufletescă.

Înainte de a se fi ivit gârgăunii
utopiei de asimilare forțată în cree-
rii politicienilor maghiari și neoma-
ghiar, biserica catolică se afla deja
de mult timp în plină activitate pe
terenul maghiarisării.

Fără șgomot, fără reclamă, cu
blândete și smerenie mii și deși de
mii de Slovaci și Nemți au fost pre-
făcuți pe nesimțite în cursul a două
trei generațiuni în Maghiari, nepăs-
trând din vechia lor naționalitate
decât numele, de care în timpul din
urmă au început a se lăpăda. În toc-
mai cum s'au lăpădat părinții și bu-
nicii lor de limba strămoșilor.

Decă am vré să ilustrăm cu
exemple aserțiunea de mai sus, nu
ne-ar fi suficient îngustul spațiu, ce-
lălăva la dispoziție, dăr credem că
nici nu e necesitate de exemple,
fiind-că cetitorii mai bătrâni, mai
ales cei care cunosc relațiunile de
prin orașele miniere, își vor fi adu-
când aminte de procesul de asimila-
re s'evirșit așa-șicând înaintea ochi-
lor lor.

Cei-ce astăzi vréu să forțeze
procesul maghiarisării cu mijloce
mai energice, ar trebui să aibă deși
o recunoștință deosebită față cu bi-
serica catolică, fiind-că li-a pregătit

drumul cu mult înainte de a se fi
gândit ei la măsurile de maghiarizare.

Catolicii însă vor trebui să aș-
tepte mult și bine, ca să li-se arate
semne de recunoștință pentru servi-
ciile aduse. Curentul ce predomină
printre politicienii, cari au inaugurat
și s'au suflucă să eșecute măsurile
de maghiarizare ține cu adagiul es-
primat de Schiller în Fiesco (III. 4):
„Der Mohr hat seine Schuldigkeit ge-
than; der Mohr kann gehen”. Și cu toate
temenelele, ce ei le aduc actual-
mente curentului bolnăvicios de ma-
ghiarizare, catolicii nu vor scăpa de
sôrtea catolicilor francesi, asupra că-
rora se năpustesc astăzi un guvern
compus tot din Francesi, însă cu
desăvârșire ostili orî cărei acțiuni și
orî-cărei prosperări a bisericii ca-
tolice.

De aceea ne-am mirat de mio-
pia prelaților catolici invitați la an-
chetă și de tămbăirea, ce au făcut-o
idolului maghiarisării.

Episcopul Varosy de la Alba Re-
gală, fost rector al seminarului cen-
tral din Budapesta unde se cresc și
15 teologi români*, a început prin a
spune, că „salută cu bucurie ținta
sublimă, pe care o urmărește proiec-
tul și care este sprijinirea culturii
naționale maghiare și aședarea lim-
bei maghiare în drepturile, ce i-se
cuvin”.

Archi-abatele benedectin Hipo-
lit Fehér, de specialitate pedagog (!)
a șis, că a sunat ora a 12-a pentru
ca limba maghiară să fie pusă în
drepturile ei ca limbă de stat!

Canonicul Komlossy, despre care
„Alkotmány” spunea mai deunăși,
că odinioară l'a chemat Kleinkind și
care înainte cu vr'o 20 de ani con-
vocase un congres internațional an-

*) In acest seminar sunt 15 teologi din toate
diecesele române unite, întreținți din stipendiile
permutate aici de la institutul St. Barbara din
Viena, — desființat.

tisemit la Bucuresci, acum strigă
alătura cu jupânul Veszi, că pro-
iectul nu conține dispoziții destul
de energice contra naționalităților.

Canonicul Steinberger, actualul rec-
tor al seminarului central, a cerut ca
esamenul de calificațiune să se țină
exclusiv în limba maghiară, ceea-ce
nu era în proiect.

Canonicul Csernoch aprobă bazele
pe care s'è întemeiază proiectul.

Și în fine episcopul gr. catolic
rutean Firczak de la Ungvar, cel ce
nu știe cum să-și stringă oile, cari
le hămetisindu-se de păstorirea lui în-
țeleptă trec cu duimul în alt staul,
s'a luat la întrecere în declarațiuni
șoviniste cu Veszi și Barta și Kom-
jathy.

Unde este aici spiritul de echi-
tate față cu prelații români, Archie-
rei și ei ai Bisericii lui Christos, cari
încunjuțați de atâția adversari își
ridicau glasul întru apărarea confe-
siunii lor amenințate de tendințele
păgâne?

Decă în organul partidului po-
poral (nrul de la 29 Mai) li-se face
reproș reprezentanților Bisericii ca-
tolice în anchetă, că au aprins tă-
mbăie înaintea puterii statului și n'au
apărat interesele Bisericii catolice
cu destulă energie și fidelitate de
principii, acesta este numai o păr-
ticică din reproșările său mai bine
șis acuzarea ce o merită acei pre-
lați din punctul de vedere al echi-
tății și dreptății, de care trebuie să
fie pătrunse nișuințele de a lăți cul-
tura adevărată religioasă-morală.

De câte-orî catolicii din Unga-
ria vin în atingere cu celelalte con-
fesiuni din țară și în deosebi cu con-
fesiunea soră unită a Românilor, ei
pôrta în tot-deuna pe buze princi-
piile creștinesci și își iau un avânt
de protectori ai tuturor în apărarea
acestor principii ale echității și ale
dreptății.

Cum rămâne însă în cazul de
față, când prelații catolici din an-
chetă s'è imbie de-adreptul guver-
nului de ciocan pentru a sfârma
desvoltarea genuină națională a mi-
liónelor de Slovaci și Germani, ce
fac parte din biserica catolică și a
Românilor uniți cu această biserică;
cum rămâne, șicem, cu echitatea,
dreptatea și cu toleranța creștină?

Este trist de tot spectacolul ce-
l oferă această vedită decadentă a mo-
rălei creștinesci în modul de cuge-
tare și de lucrare a militanților bi-
sericeii catolice unguresci, și ne în-
doim, că va esista om cu pătrundere
a istoriei neamurilor, care să pôta a-
proba fie și din punct de vedere al
supremației bisericeii catolice, asemeni
fapte, și să nu se gândescă și la ne-
mesa, ce trebuie să vină în urma lor.

Brașov, 28 Mai (10 Iunie).

Archiducele Frideric în Londra.

Alaltăieri a sosit archiducele Frideric în
Londra. El merse acolo ca oșpe al rege-
lui Eduard, împlinind misiunea, ce a pri-
mit-o de la împăratul Francisc Iosif, de a
întorce visita regelui engles, după-ce îm-
păratul însuși din motive sanitare n'a pu-
tut întreprinde această călătorie. Dinastia
englesă tot-deuna s'a avut bine cu cea
austriacă și se pôte șice, că simpatiiile din-
tre aceste două case domnitore sunt îm-
părtășite și de poporațiune. Firesce că în
asemenea împrejurări s'a făcut archiduce-
lui Frideric cea mai strălucită primire în
Londra, fiind salutat cu bucurie de toți.

Archiducele Frideric este strănepotul
archiducelui Carol, învingătorul de la As-
pern și a archiducelui Albrecht, învinge-
torul de la Custoza și tocmai densus a
fost ales să reînnoescă legăturile tradițio-
nale de amicitie între cele două țări.

Se anunță, că archiducele Frideric a
fost primit la gara Victoria din Londra
de prințul Wales și de ducele de Conaught,
care era îmbrăcat în uniformă de colonel

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(1)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —

Nu știu, decă ați făcut vre-o escur-
siune mai serioasă, fie de plăcere, fie de
studii, excursiune, care să fi meritat, să
și-o scrie, era să șic și-o eternizeze
fie-care cel puțin pentru sine în carnetul
său de drum, său în diarul de acasă. Să
admitem, că ați făcut și Domnia-Vóstră.

Noi am făcut cu elevii noștri o
excursiune de studii în România, nișuind
departe până la Marea Négră. Alt-ceva
nu știu acum. Nu știu, decă și d-vós-
tră aveți obiceiul să scăpați trăsura, care
are să vă ducă în ruptul capului la gară,
său chiar trenul în momentul, când vreai
să-ți pui piciorul pe treptele vagonului.
Ei, vedeți, mie mi-s'a întâmplat în câte-va
rînduri și, spre mângăierea mea fie șis, ca
mine au mai pățit-o și alții, și lucru cu-
rios, pare că e ceva propriu psihologiei
excursionistului, să întârșie, tocmai când
se pregătesce mai cu dinadinsul, și să re-

mână pe dinafară său pe jos, când crede
că-i e lumea mai dragă. Vă mărturisesc
franc, că ași fi fost neliniștit și nemulțăm
tot drumul, decă capriciul întâmplării ar fi
adus cu sine, ca de astă-dată toate mo-
mentele, ce preced o excursiune bine chib-
zuită și cu plan pregătită, să se fi urmat
cu o punctualitate și precisiune mecha-
nică neobișnuite la mine.

Mie nu-mi plăc excepțiunile de felul
acesta; asemenea abateri dela mersul ne-
normal, vedeți subliniez nenormal, îmi
produc surprindere și mă scot din sărite.
O asemenea excepție pentru mine ar fi
fost și de astă-dată un *malum omen*. Dăr
înțelegeți d-vóstră, că decă am luat con-
deul să descriu itinerariul nostru de 5
șile pe pământul României, tot n'am ră-
mas eu acasă. Trenul nu l'am scăpat, dăr
era să scap trăsura, care avea să ne tran-
șpôrte la gară și să rămân în mijlocul dru-
mului. Și acum puneți-vé pușintel fanta-
sia în mișcare și închipuiți-vé tabloul:
subscrisul, care tîrșește după sine aprópe
o sută de chilograme de carne și de óse
alergând în ruptul picioarelor și capului
de-alungul șoselei și sosind la gară tocmai
în momentul, când s'a pus trenul în miș-

care. Ar fi avut haz, nu e așa? Dăr ve-
deți, omul trebuie să aibă și pușintel no-
roc în toate.

Mé trezisem de-odată cu cocoșii, să
nu scap trenul; mai aveam două ore până
la plecare. Mi-am recitat și controlat lista
lucrurilor, ce aveam să le iau pe drum,
nu șoiu de câte ori; totul era în ordine
— toate le grămădisem în geamantan; car-
netul de drum și cerusa le pusesem pe
masă să-mi fie tot înaintea ochilor și să
le am la îndemână, să le pot lua cu mine,
când va fi să plec.

De-odată îmi fulgeră ceva prin minte.
Vremea era cam înorată, s'ar puté să
plouă. Priveliștea romantică din valea Pra-
hovei va rămâne învălțată în negură. Ce
ne facem noi atunci? Am început să răs-
coleșc totă casa, numai cât n'am întors-o
cu fundul în sus; îmi trebuia, adecă ne
trebuia ceva obiect de distrație pentru
drum, să ne trecă vremea mai ușor, indi-
ferent pentru d-vóstră ce, pentru noi însă
lucru mare. Ei bine, nu e și nu e; au
întrat în pământ. Nu știu, cum va fi
trecut vremea.

— Mergi său rămâi aici? — mă deș-

teptă un glas răsunător din frământarea
mea cu troianul de hârtii și cărți.

— Reson, mi-am șis, căci îmi cunos-
ceam obiceiul.

Ne stcurăm pe pôrtă.

— Stai că le-am aflat — și mă smucesc
să mă întorc. Prietinel mă prinde de braț
și pornesc înainte. M'am supus cu resig-
națiune și am tăcut. Ce vreiți, forță majoră.
Și decă rămâneam pe aici, cine vă poveș-
tea d-vóstră frumșelele Țării românesci,
firesce nu cu măestra până a măestrului
Vlăhuța.

În șfirșit să nu umblăm cu mofturi;
să vă spun ce căutam: o talie de cărți
nu de cetit, ci de joc. N'am voit să mă
declar dela început, căci mă temeam să
nu-mi oetescă impresiile vre-un împiegat
dela căile ferate române și să ne pome-
nim pentru contravenție cu amendă de
câte-va șecimi de lei. Înțelegeți, că e
vorba de cărți de la noi. D-vóstré însă
veți fi disoreți și veți tăcș mulcom. Am
deplină încredere în D-vóstră.

În șfirșit m'am ședut și în trăsură.
Cu sufletul ușurat urc treptele vagonului.
Trenul se pune în mișcare. Un fel de me-
lancolie, de care momentan nu-ți dai

austriac. După ce a primit onorurile militare, arhiducele a plecat cu aceștia la palat, la a căruia intrare principală l'au primit Regele și Regina înconjurați de o strălucită suită.

Diarele engleze accentuează legăturile de amicitie între cei doi domnitori ai Angliei și Austriei, cari ambii urmăresc scopuri pacifice. În acest sens împăratul Francisc Iosif este unul dintre cei mai intimi aliați ai Angliei.

Patriarhul ecumenic — strîm-torat. După sciri din Constantinopol patriarhul Ioachim III e rîu strîm-torat de chiar ómenii săi. Se știe, că metropolii din Efes și Seres au pus la cale o adevărată conjurație contra lui. În mai multe ședințe ale Sinodului patriarhul a fost violent atacat și calificat de laș și trădător. Metropolitul din Seres a făcut propunerea, ca cei trei metropoliți ai patriarhatului se facă reprezentații la Pórtă contra uciderilor comise de comitetul bulgar asupra Grecilor și Sârbilor. Patriarhul s'a opus, ér Sinodul a primit propunerea și s'a dus să se plîngă la Pórtă.

Mult îngreunează situațiunea patriarhului și acțiunea ce s'a pornit în favo- rul Românilor din Macedonia. Membrii Sinodului sunt contra justelor postulate ale Românilor în ce privește libertatea cultu- lui în limba română în bisericile româ- nesci din Macedonia. Despre patriarh se știe, că ar manifesta o atitudine șovăitoare și ar înclina spre recunoscerea drepturilor Românilor macedoneni. El și-ar motiva atitudinea sa cu aceea, că la cas de re- fusare a postulatului celor 400,000 Români macedoneni, aceștia s'ar smulge de sub jurisdicțiunea patriarhatului grecesc și ar trece la exarhatul bulgar.

A doua anchetă. Ministrul de culte și instrucțiune publică *Berzeviczy* nu se mulțumesc cu ancheta, ce s'a ținut sêp- tîmănilor trecute în cauza reformei școlare. El va mai convoca o a doua anchetă, compusă exclusiv din dascăli de la șco- lele populare, în număr de 30. Nu suntem de loc curioși să vedem teoriile „pedago- gice” ce le vor desvolta acești dascăli aleși, de sigur pe sprîncenă, de d-l *Berzeviczy*. Vor cere și ei ceea ce au cerut majoritatea primei anchete: îndoparea ele- vilor nemaghiari cu limba și spiritul lui Arpad.

Suspendarea inamovibilității în Franța. Guvernul francez a prezentat un proiect de lege, prin care se enunță sus- pendarea inamovibilității judecătorilor. Inamovibilitatea, care s'a creat la timpul său pentru asigurarea independenței jude-

cătorilor, i-a creat guvernului lui *Combes* dificultăți cu privire la executarea măsurilor luate împotriva congregațiilor. Êtă de ce guvernul lui *Combes* apellază acum la o măsură atât de reacționară, cu scop de a terorisa justiția.

Protestul studenților români dela universitățile Germaniei

adresat ministrului unguresc de culte și instrucțiune publică.

În numele studenților români de la univer- sitățile Germaniei ni-se trimite protestul ce l'au adresat amintirii studentii ministrului *Berzeviczy* în cunoscuta afacere a opririi tinerilor români de la universitatea din Budapesta, de a participa la sêrbarea lui Ștefan-cel-Mare în Bucovina.

Protestul este de următorul cuprins:

Excelență,

Pentru a serba în mod paçnic amin- tirea lui Ștefan-cel-Mare, erou al trecutului românesc și al creștinătății întregi, Români din Bucovina, țera, în care i-a fost reședința, pregătesc împreună cu ce- tătenii regatului român oficiarea unui pa- rastas solemn în mănăstirea Putna, fon- dată de el, unde i-se odihnesc osîmintele. Și Români din toate părțile se asociază la această pioasă serbare.

Guvernul austriac a înțeles caracte- rul paçnic al serbării, sciind că slăvirea eroilor trecutului e o datorie de pietate a fie-cărui popor civilizat, și că acesta nu implică de loc urmărirea unor scopuri politice sêu iredentiste. Așa fiind, guvernul austriac nici nu caută să pună piedeci sêu să interdică cu desêvîrșire o manifes- tare pur culturală, paçnică, fără caracter politic a unui popor, care ori-cum există, ca și trecutul său cu faptele și eroii lui, a cărui conștiință etnică nu numai că nu pôte fi desființată prin mijloce violente, ci din potrivă se întărită prin acestea. Tot ast-fel M. S. Împăratul Austriei și Regele Ungariei n'a vêdut în readucerea osemîn- telor lui *Kossuth* și *Rákoczy* și în culti- varea trecutului unguresc, decât o mani- festare națională, culturală, netendențioasă și a privit cu ochii luminați și binevoitori ai unui punct de vedere superior sêrbă- torirea trecutului unuia din popoarele sale. Tot ast-fel guvernul și autoritățile Româ- niei îngăduie Maghiarilor din țera să-și serbeze în absolută și neturburată liniște ȳilele lor mari naționale.

La pelerinajul pios la mormîntul lui Ștefan-cel-Mare în mănăstirea Putna din Bucovina, voiesce să ia parte, prin dele- gații săi și studentimea română din Un- garia, ca și aceea din toate țările. Dêr spre uimirea orî-cărui om civilizat aflăm, că rectorul magnific al universității din Bu- dapesta a interȳis studenților români par-

ticiparea la acea serbare sub pedêpsă excluderei din toate universitățile maghiare. Acesta e o rea înțelegere a caracterului acelei manifestațiuni, sêu o încălcare a achizițiilor celor mai frumoșe și mai nobile, cu care secolul din urmă se pôte mândri.

În numele principiului sfânt al civili- sațiunei și al libertății conștiinței, *studentii români din universitățile Germaniei protes- tază pe lângă Excelența Vóstră și pe lângă întreaga lume civilizată în contra acestei măsuri nepotrivite în timpurile, în care trăim, și vè asigură, că astfel de măsuri nu vor înăbuși în România din Transilva- nia și Ungaria conștiința lor de Români. Prin situațiunea lor geografică la porțile Orientului, Români și Maghiarii au avut același rol de îndeplinit în trecut: pázirea creștinătății primejduite de expansiunea distrugătoare a păgânismului; aceeași situațiune geografică le impune să lucreze și în viitor mână în mână în contra pri- mejdiilor comune. Dêr prin astfel de mă- suri nu vom ajunge nicî odată la apro- pierea celor două națiuni pentru o luptă comună, orî-cât de mare ar fi necesita- tea ei.*

În numele dreptății, libertății, civi- lizației și păcii, precum și al interesului comun, protestăm și vè rugăm, Excelență, să interveniți pentru revocarea aceluia ordin.

T. Bratu.

T. Dragu.

P. Mihaileanu.

A. Bogdan.

Rêsboiul ruso-japones.

O scire sensațională comunică agen- ția telegrafică rusă:

Din *Liao-yang* se vestesc cu data de 8 Iunie, că după afirmările unor Chi- nesi, la 6 Iunie n. Japonesi au îndreptat mai multe atacuri violente contra Portu- lui Arthur atât dinspre mare, cât și din- spre uscat. Rușii însă au respins atacul, și Japonesi au avut pierderi colosale. Un întreg corp de armată (al 3-lea) li-ar fi fost nimicit. După același isvor escadrelor ruse din Port-Arthur și *Wla- divostok* s'ar fi unit, și în lupta navală, ce s'a desfășurat, Japonesi au fost bătúți, Rușii cufundându-le patru mari vase de rêsboi.

Scirea acesta nu ni-se pare numai exagerată, ci chiar fantesistă. E greu a-se presupune, ca Japonesi să fi ajuns atât de curînd la Port-Arthur și c'un atac combinat și simultan să fi atacat de-odată, dinspre mare și uscat, această pozițiune pu- ternică a Rușilor. Cu atât mai imposibil este, ca Japonesi să fi încercat luarea Portului-Arthur cu asalt, ca la *Kintschou*, fără să fi precedat slăbirea cetății formi- dabile prin operațiuni de artilerie. Ori-cât de grozavi ni-i descrie presa filo-japonesă

pe soldații lui *Micado*, totuși nu e de ad- mis, ca ei să fi ajuns așa numai cu una cu două sub zidurile cetății într'un timp relativ atât de scurt. Êtă de ce nu i-se pôte da scirei amintite vre-o importanță deosebită.

Se mai dice însă, că cu ocași- nea atacului, s'ar fi nimicit întreaga armată a treia japonesă, adecă cel puțin 50—60.000 ómeni. Se pôte acesta într'un singur atac? Se pôte, ca Japonesi, orî cât de orbi ar fi în curagiul lor, să mîrgă de bună voie la un măcel atât de înfricoșat?

Tot așa de esagerat ni-se pare și svo- nul, că ar fi succes unirea celor două flote ruse: de la Port-Arthur și *Wladiwostok*.

Situațiunea la Port-Arthur credem, decî, că nu s'a schimbat în ȳilele din urmă. Cel mult decă Rușii și Japonesi de-opotrivă se pregătesc pentru marele moment, în care se va da lupta pe viêtă și pe mórte pentru stăpînirea acestui punct de-o estra-ordinară importanță, atât pentru Rusia, cât și pentru Japonia. Pen- tru Rusia, întru cât posesiunea Portului Arthur este o cestiune de viață și de mórte în expansiunea ei politică și economică spre Extremul-Orient, căci precum *Petersburgul* și *Cronstadtul* sunt ferestrele ei asupra Mării Baltice, ér *Sebastopolul* și *Odesa* asupra Mării Negre, tot așa Por- tul-Arthur și *Dalny* sunt ferestrele Rusiei asupra Oceanului Pacific. Aceeși impor- tanță o are posesiunea Portului-Arthur și pentru Japonia. Mai mult, pentru Japonesi cucerirea Portului-Arthur nu este numai o necesitate strategică, dêr și o cestiune de amor propriu național, — căci nu tre- bue să se uite, că în rêsboiul cu China ei cuceriseră cetatea, și numai în urma inter- vențiunei puterilor europene au fost siliți să o părăsescă, ér Rusia, profitând de oca- siune, a obținut de la China o închiriere a portului pe timp de 99 ani, — aprópe o cedare definitivă.

Sciri mai nouș și pozitive asupra ul- timelor evenimente, lipsesc. Faima despre scufundarea vasului de rêsboi japones „*Sikisima*” se desminte oficial din *Tokio*. Dinpotrivă se anunță, că s'au scufundat două vase de rêsboi rusesci „*Gremjaci*” și „*Gajdamaki*”. Scirea o dá amiralul *Togo*.

Despre çorul de armată al genera- lului *Stackelberg*, trimis spre liberarea Portului-Arthur, nu se vestesc nimic nou.

Majorii din armata română *Tr. Gai- seanu* și *Dem. Haralamb*, delegați de gu- vern pentru a merge în Extremul-Orient pentru a urmări operațiunile armatei ru- sesci în rêsboiul contra Japonesilor a so- sit sănătoși la *Liao-Yang*, cuartierul ge- neral al armatei generalului *Kuropatkin*.

séma, te cuprinde, de câte-ori îți părăsesci ouibul têu ȳilnic pentru timp mai îndelun- gat. Repede mă reculeg. Scot ceasornicul; îmi întind mâna după carnet, să 'mi în- semnez esact timpul plecării.

La carnet, decă ai de unde. Nicî hâr- tie, nicî cerusă. Mobilizez tótă studentimea din vagon; în sfîrșit se găsește și o ce- rusă. Rup câte-va margiuri de jurnale și-mi fac notițele de drum; sunt câte-va im- presii instantanee aruncate pe hârtie în fuga cutremurătoare a trenului. Să nu vè așteptați, deci, la ceva lucru mare.

Êtă cele câte-va fragmente de note, crâmpee nepretențioșe, ce cerc să le des- cifrez acum de pe marginele carnetului meu improvisat din petecele neacoperite de tipar ale câtorva jurnale.

Plecăm Marți dimineața în 18 Maiu vechiú, avînd ca țintă finală orașul Con- stanța.

Trenul alérgă, deși ureă la deal, căci sufletul nostru alérgă. Trecem ca și când n'am mai fi fost prin frumoșa vale a *Ti- mișului* nostru.

Sentinela de la graniță ne vestesc, că suntem deja pe pămînt românesc. Sta- tură îndesată și vînjósă, — tipul Româ- nului mîrunțel, dêr vîrtos; — ținuta im-

posantă și neclintită îți face impresia unei statui nemîșcate; numai privirea fulgerătoare îți amintesc, că stai în fața unei sentinele conșcii de înalta sa chemare de pázitor al graniței unei țeri întregi. Trenul, care ureă la deal, pare că și-a domolit mersul, ca să pótă defila cu demnitate sêrbătorescă pe dinaintea reprezentantului țerii româ- nesci la frontieră. Tot-déuna am cercat să-mi dau séma de schimbarea bruscă, prin care te veđi trecut, de câte-ori treci fron- tiera și calci pe pămîntul unei țeri streine. Ceea-ce la *Predeal* îți face impresia, că ai intrat în atmosfera unei nouș țeri, e pôte numai șgomotul neobicinuit și plin de viêtă, care caracterizează pe cetățenii regatului român.

Treci de pe plaiuri românesci și calci pe plaiuri românesci. O țera, care trăește în relațiuni de alianță militară cu patria noastră, șeful ei e pretinul intim al regelui nostru, fiii ei sunt fii de același sânge și limbă cu noi — pôte fi pentru noi străină? Êtă pentru ce sentinela română, care orî în cătrău își aruncă privirea în jur de sine, aude graiú românesc, zărește itari și opincă românescă, — mi-s'a părut că ne zîmbesc murmurând pe buzele sale de bronz: „Fiți bineveniți și vè simțiți ca la voi acasă!”

Ajunși la *Predeal*, trecem peste for- malitățile de trecere și pășim pe pămîn- tul României. Intrați în valea *Prahovei* o superbă privelisce se deschide înaintea privitorilor: cei cari n'au mai vêdut Ro- mânia emoționați de sêlbătécia romantică a *Bucecilor*, de cochetăria pitorescă a că- sêurilor și vilor grămădite de-alungul li- niei ferate în cele două centre de indus- trie și bogăție românescă, *Azuga* și *Bu- țeni*, și în sfêrșit *Sinaia*, frumoșă și fee- rică ca un basm povestit cu sêlbatică vraje de șglobiul și neastêmpăratul *Peleş*, — cei cari au mai vêdut acest colțișor de țera, adevărată gură de raiu, mândri și fericiți de a mai revedé frumșetea și bo- găția de industrie românescă, acéstă mîn- dră creațiune a regelui *Carol* ca prin far- mec rêsărită din pustietatea și tăcerea de acum 30 de ani.

Comarnic, — și-apoi *Câmpina*, acest faimos magazin al bogăției subsolului ro- mânesc cu mulțimea sa împestrîtă de puțuri de păcură și fabrici de petrol. *Ploescii* cu gara sa sumptuoasă și cu bu- levardul său imponent, în fund cu statua independenței. Pe câmp se vede garnisóna orașului, staționată sub corturi.

Alte câte-va stațiuni, forturile de la

Cotroceni și în sfêrșit *Bucureștii*. Sosim tocmai în vremea prânđului. Ne grămădim în restaurante. Apetit ca după o călătorie strașnică sub arșița sórelui. Mîncare bună și eftină: specialități de țera românescă, ciorbă bună, mitetei de nu te mai saturi de ei. Băeții mai trăsesc și cu duchul, ei se satură căs_cănd gura la lumea ele- gantă și împestrîtă, la vitrinele bo- gate și sumptuoșe, tîrguindu-se cu vên- dătorii de dulçeururi și fructe sudice. Unul dá peste o tutungerie, e tutun bun ro- mânesc și o grămădă de ilustrate cu ve- deri de tot soiul. Tutungeria e luată cu asalt, în vre-o câte-va minute tutungiul își desface tótă marfa de cărți ilustrate și privesc cu regret în urma elevilor, cari es îmbrîncindu-se, făcendu-și socotéla, ce n'ar fi câștigat, decă ar fi avut inspirația să se aprovizioneze de dimineața cu mai multă marfă de ilustrate.

Șgomot asurđitor, mișcare care îți tae privirea. Profesorii își caută elevii. Concentrarea se face la 4 ore la gara de nord. Cu un „la revedere” de la cunos- cunii și prietini, ce ne înșoțesc la gară, se pune în mișcare trenul, care trece peste *Bărăgan* și nisuesce spre *Constanța*. (Va urma).

Ofițerii români au sosit acolo de-odată cu atașatul militar din Danemarca, cu cari au călătorit împreună de la Petersburg. Ei au fost primiți cât se poate de bine de către ofițerii ruși.

SCIRILE DILEI.

28 Mai v.

Frontiera neapărată. În diarul „E-k” un domn cu numele Révész Cyrill sub titlul de mai sus relevă într-o serie de articole importanța Sécuiilor în apărarea frontierei dinspre România și neglijența de care s'au făcut culpabili cei însărcinați cu apărarea țării, lăsând frontiera acosta fără fortificațiuni. Vorbind între altele de grava recentă de la C. F. U. autorul citează cuvintele unui patriot maghiar, care a dis atunci:

„Dacă România ar intra acum pe la Gorzafalva, în timpul cel mai scurt ar ocupa jumătate Ardealul”.

„Și asta se putea întâmpla foarte ușor. Atâta noroc avem, că România ne este aliată și n'a făcut-o. Ce va fi însă mâne? Sentimentul național este foarte dezvoltat la popore și poate face minuni în scurt timp”.

Un turneu artistic — românesc. Înregistrăm cu deosebită bucurie scirea, ce ni-se comunică, că celebra noastră tragediană d-șora Agata Bărescu proiectează a face la vară un turneu artistic prin centrele mai însemnate românești din patria noastră. D-șora Bărescu va fi însoțită de tinerii noștri actori d-nii Z. Bărsan și G. Stoica, bursierii societății noastre pentru fond de teatru român. În program este luată cunoscuta tragedie „Fedra” de Racine. Rolurile mai mici vor fi jucate de diletanți din diferitele centre românești.

Din D. S. Martin i-se scrie diarului „N. H.”, că în congregația comitatului Târnavei-mici la propunerea notarului public regesc Dr. Arkosy, s'a votat a i-se trimite ministrului Berzeviczy o adresă de mulțumire pentru acțiunea, ce a întreprins-o întru revisuirea legilor școlare. Tot-odată s'a hotărât a fi rugat ministrul, ca să nu permită pe viitor ca în școlile statului să se predea religioana în altă limbă, decât în limba maghiară. — Comitatul în congregația căruia au îndrăsnit să facă această propunere, Maghiarii nu fac nici a treia parte din populație.

Plăie. Speranțele agricultorilor aprăpe nimitate au început să reînvie. După secetă îndelungată, care a uscat aprăpe cu desăvârșire sămănăturile, de eri a început să se îndure cerul și, după scirile ce le avem, în toate părțile țării a cădut o plăie abundentă.

Conferență oprită. Călătorul african Westmark a vrut să țină dilațele acestei conferențe în Ibașfalău. Din partea poliției însă i-s'a făcut cunoscut, că statulele orașului interdică a se țină conferențe publice într-o limbă „străină”, și i-a oprit conferența.

Nostimade. Despre refuzarea aprobării statutelor casei române din Hunedora au luat notă și foile din România după o telegramă din Budapesta. Nu se scie cum va fi fost concipiata acea telegramă, destul, că într'un diar de peste Carpați a apărut în următoarea formă:

„Doi Români, Huniad și Vaida au voit să înființeze un club român în Hermansstadt, și pentru această închiriară un local etc...”

Escursiuni bulgare în România. Elevii școlii bulgare de agricultură, cari veniseră de la Ruscuc, ca să viziteze România, au terminat programul escursiunii lor. Mai în urmă au vizitat castelul Peleşului și Peleşorului din Sinaia și plantațiunile de acolo. S'au oprit la mai multe stabilimente industriale din valea Prahovei, înainte de a reîntra în Bucuresci, de unde s'au întors erăși în Bulgaria.

— Dilele acestea a petrecut și ministrul de culte și instrucțiune bulgar Șişmanoff în România, vizitând așezămintele culturale publice din Bucuresci și Iași. Ministrul bulgar a fost însoțit de ministrul Haret, și a rămas încântat de progresele realizate de Regatul român pe toate terețele. Alaltăeri ministrul a fost primit în audiență de Regele Carol.

Furtuni. În America și pe cotele Atlanticului băntue furtuni înspăimântătoare. Esposiția din Saint-Louis a suferit grave stricăciuni în urma unei furtuni. În Spania furtunile au fost însoțite de grindină, care a distrus recoltele.

Concert militar. Duminecă, ca de obicei, muzica militară a reg. 50 va da

un concert la Gewerbeverein, ori-cum ar fi timpul. Inceputul la orele 5. La bufet: raci mari din străinătate și păstrăvi proșpeți.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparat pentru fotografii la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, conținând preturile gratis.

Din congregația comitatului Sibiiu.

— Goresp. part. a „Gaz. Trans.” —

Luni s'a ținut ședința ordinară a congregației comitatului Sibiiu. Dintre membrii români au fost prezenți la ședința d-nii Dr. Stroia protopopul de la Seliste, Nic. Ivan asesor consistorial, Z. Mureșan preot gr. or., Dr. O. Russu avocat, I. A. de Preda adv., Dr. M. Cristea asesor, I. Hențes asesor la Scaunul orfanal, V. Tordășan esactor, D. Comșa prof., N. Hența notar, I. Manta preot gr. or., T. Doican preot gr. or., Dr. Borcea adv., Blaga preot gr. or., Lăcrăm, V. Florian preot Racovița, I. David notar, Imberuș proprietar Sibiiu, T. Ienciu notar, Popa („Calicul”), Ioan Popescu comerciant din Sibiiu.

Ședința se deschide prin comitele suprem Thalman la orele 9 a. m.

Vicecomitele răspunde la interpe-lația făcută de preotul Valeriu Florianu în cestiunea congruei și a ajutoarelor distribuite mai bine dis nedistribuite preoțimeii române unite din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș.

Eată acea interpelare:

După ce preoțimea română unită în mod netăgăduit a fost și este un factor cultural în această patrie.

Subscrisul cu mare resens vęd, că guvernele din această patrie au nesocotit și nesocotesc această preoțime, neîmpărțându-o de congrua legală ce i-se cuvine în tenoarea art. de lege XIV § 1 ex 1898.

După ce chiar nici în anul expirat 1903 în general, — preoțimea română gr. cat. din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș și în special preoțimea aparținătoare acestei archidiecese din comitatul Sibiiului n'a fost împărțită de ani de zile de favorurile, ce i-le întinde art. de lege XIV § 1 ex 1898:

Subscrisul după ce vęd, că în timpul prezent s'a făcut și se face ofițerilor din armată, tuturor amployaților de stat, drum ferat, notarilor, subnotarilor comunali, învățătorilor. ba chiar și servitorilor de stat mai ușor traiul vieții creându-li-se plăți convenabile poziției lor,

er preoțimea română unită din archidieceasa Alba-Iuliei și Făgăraș este sistematica frustrată de favorurile ce i-le-a dat și le dă legea congruală menționată, interpelez pe Ilustritatea Sa d-l vicecomite al comitatului Sibiiu:

Este dispus a face pași grabnic la guvernul țării, ca să plinescă față de menționata preoțime dispozițiunile art. de lege XIV § 1 ex 1898?

Aducându-i aminte guvernului că: avënd intențiunea de a practica și pentru mai departe procedura sa nedreptă față de această preoțime ar fi pentru guvern cu mult mai consult să aducă grabnic în dieta țării un proiect de abolițiune a art. de lege XIV § 1 ex 1898; — căci este o șodenie pentru un guvern poreclit liberal, a avē o lege nu de mult creată, sancționată, și a nu o observa!

Vicecomitele nu pōte da alt răspuns, decât acela, care l'a dat ministrul Berzeviczy în dieta deputatului Buzath Ferencz, și rōgă a se lua această la cunoscință, și că cestiunea nu aparține congregației.

Preotul Florian nu-i mulțămît cu răspunsul, căci procedura cu ajutoarele de stat o află nedreptă, unii preoți neprimind nici un ajutor. — De aceea propune, ca vice-comitele din nou să facă pașii la guvern, ca s'eu să dea congrua legală tuturor preoților, s'eu să se aducă un proiect de abolițiune a §. 1 din art. de lege XIV ex 1898.

La votare congregația primesce răspunsul vicecomitelui.

La raportul vicecomitelui asesorul Nic. Ivan cere, ca raportul să se tipărească în viitor și face propunerea, ca din fondul economic comitatens să se înființeze pepinieră de viță americană pen-

tru cele 14 comune. ale căror vii au fost distruse de filoxeră.

La votare se primesce unanim propunerea.

Să realeg membrii vechi și se aleg prin țidul Gustav Heinrich preot ev. în Noerich și pretorul Schöpp de la Noerich.

În locul proto-pretorului Schöpp, venind în vacanță postul s'eu de pretor, comisiunea de candidare propune trei inși pe Andrea, Mihály și Klockner. Vicenotarul baron Bedeus spune, că legea apriat țice, că are să se deosebescă lucrul referitor la clasele în care să se alégă pretorele, în cea dintăi s'eu în a II-a. Ase-sorul Ivan, e de părere, că să se amâne alegerea până la toamnă. Contra vorbesce Dr. Wolff directorul de la „Sparkassa”. Deputatul Dr. Meltz și pentru amănare.

Pusă propunerea membrului Ivan la vot, întrunesc numai 55 voturi, er cei cari nu o primesc au fost 58 voturi.

Se purcede la alegere, și anume cerându-se alegere nominală întrunesc Mihaly Arpad 57, Andrea 14 și Klockner 1 vot. Se declară ales Mihaly Arpad ca pretor.

Se purcede, cu abateră de la ordinea țilei, la pertractarea propunerilor Ivan și consoții în cauza Iancu și a dreptului de intrunire.

Eată aceste propunerii:

I. „Deorece Majestatea Sa, gloriosul nostru Monarch și Rege din inițiativa proprie a dispus și conces, ca osēmintele lui Rakoczy să se aducă și așede în pământul patriei sale și prin acest act de Prea înaltă prudență a trecut peste legi sancționate, în cari acesta a fost stigmatizat de trădător de patrie, — ca să dovedescă, cât de mult îi stă la inimă împăcarea cu poporele Sale, pe cari le cărmuesce

propun:

adunarea municipală a comitatului Sibiiu, prin o adresă către guvernul țării rōgă pe Majestatea Sa să dispună, ca banii adunați în suma de 4701 fl. 40 cr. pentru a se face un monument de pietate erolui național A. Iancu, luptător pentru tronul și dinastia Habsburgilor, der confiscat de guvern prin poliția din Sibiiu la 5 Maiu 1900 Nr. 295, să se extrada în scopul pentru care au fost colectați.”

Propunerea e subscrisă de d-nii: Nic. Ivan, Dr. Beu, Valeriu Florianu, preot rom. unit, I. A. Preda, Nic. Hențu, Isidor Blaga preot gr. or., Dr. Stroia, Dr. Russu, Zevediu Mureșianu preot gr. or., I. Manta preot gr. or., Dr. Borcea adv., Ioan David not. Victor Tordășan.

II. „Dreptul de liberă intrunire este un drept cardinal inalienabil garantat în toate statele moderne și civilizate și de acest drept s'au bucurat și poporele din al nostru stat, până la ordinațiunea ministrului de interne Hieronymi din 16 Iunie 1894 Nr. 321. Confiscându-se dreptul acesta fără basă legală prin o simplă ordinațiune, care nu a fost nici-odată respectată, poporul a rămas neluminat asupra celor mai însemnate cestiuni, cari privesc progresul lui cultural și moral și a cădut pradă uneltirilor socialiste și anarchiste, cari atacă bazele vieții de stat.

Propun:

Adunarea municipală a comitatului Sibiiu, prin o adresă către guvernul țării, rōgă pe actualul ministru de interne, ca să revōce ordinațiunea fostului ministru Hieronymi și să concedă intrunirile partidelor politice și naționale, eventual să reguleze prin lege dreptul de intrunire.”

Propunerea e subscrisă de d-nii: Nic. Ivan, Dr. Ilie Beu, Dr. Stroia, Dr. Russu, N. Hențu, I. A. Preda, I. David, Valeriu Floianu preot rom. unit, Zevedeu Mureșianu, Dr. Borcea, Ioan Manta, Isidor Blaga, Victor Tordășan.

Dr. Bruckner, deputat dietal, este de părere, ca ambele propunerii să se dea mai întâi comitetului permanent și la proxima ședință să se pertracteze în municipiu. Toți membrii să învoiesc la acesta!

Pct. 21: Modificarea statului comitatens despre ținerea cânilor, care proiect nou de statut este foarte oneros pentru țărani din comitat. Contra proiectului vorbesce adv. Preda și F. Zeibig și Valeriu Florianu, scărmanând cum se cade statutul proiectat; în deosebi ultimul cu motive practice arată nepracticitatea proiectului, fiind contra a se mai arunca dare pentru câni! Contra vorbesce și adv. I. Popa („Calicul”) D-sa spune, că câni scie bine că n'au cerut să se facă statutul; cu vreme

o să se facă statut pentru lōte gadinile precum pēduchi de pārete etc. Într'o lungă vorbire sarcastică arată toate scāderile statutului față de poporațiunea agricolă.

Pentru proiect vorbesce referentul baronul Bedeus de două ori pe lung, apărând creațiunea sa, statutul. Contra vorbesce încă directorul Gottschling, optând pentru statutul vechi cu unele modificări, er preotul evang. Horet e de părere, ca să nu se amâne ad calendas graecas regularea acestei afaceri.

Finindu-se desbaterea se pun propunerile făcute la vot, și anume propunerea Preda, ca să se delăture noul statut, recercându-se ministrul de a pune la cale pentru înțrega țēră un statut pentru ținerea cânilor. Nu se primesc, din contră se primesc propunerea preotului evang. Horet, ca noul statut din nou să se prelucere după optările audite în congregație.

Celelalte obiecte se primesc fără nici o desbatere în sensul propunerilor făcute de către biroul Comitatului.

Cor.

ULTIME SCIRI.

Oradea-mare, 9 Iunie. (Telegr. „Gaz. Trans.” Sărbătōrea jubilară a „Familiei” a decurs splendid. A luat parte la ea episcopul Dr. Dimitriu Radu, inteligentă numărōsă română din Bihor și ținuturile apropiate. Au asistat delegați ai „Academiei române” ai „Asociațiunii pentru cultura română și literatura poporului român”, ai „Societății pentru fond de teatru român”, ai tinerimei universitare din Paris, Viena, Cernăuți, Budapesta și Clușiu. Enthusiasmul a fost de nedescris. S'au predat jubilanțului Iosif Vulcan cununii de laur, albumuri, un tablou din partea universitarilor ș. a. Ședința festivă s'a închis la orele 2 d. a.

Oradea-mare, 9 Iunie. (Telegr. „Gaz. Trans.”) Sărbărea jubilară a „Familiei” a succes strălucit. Români din toate părțile sunt reprezentați. Insufletire mare. Români din Bihor n'au mai avut așa sărbare frumoasă. Raport urmēză. *)

Londra, 9 Iunie. Cablul societății „Great Northern Telegraph Company” dintre Japonia și Coreea este tăiat, și astfel din Port-Arthur nu mai pōte veni nici o scire. De aici se conchide, că s'au început luptele decisive contra Portului-Arthur.

Londra, 9 Iunie. Scirea, că a treia armată japoneză ar fi fost nimită la Port-Arthur, nu se confirmă. Se crede însă, că a fost nimicită a treia parte a armatei generalului Oku, de unde se presupune, că a fost o luptă mare și că Japonicii au ajuns la fortificațiunile esterne ale orașului.

Petersburg, 9 Iunie. Banca de stat rusescă a primit ađi din Charbin următoarea scire oficială: „Să se conserve hărțile de valōre, deorece Kuroki este impresurat din toate părțile.”

Colonia, 9 Iunie. Din Petersburg i-se telegrafiază diarului „Köln. Ztg.”: Tōte garnisōnele rusesci din peninsula Liaotung sunt concentrate actualmente în Porth-Arthur, unde se află ađi cel puțin 50.000 de Ruși, cari apēră o linie de 90 kilometri în lungime.

Petersburg, 10 Iunie. Sosesc sciri despre o nouă luptă navală în golful Pecili, în care s'a confundat un cuirasat japonez. Și ultimul atac al Japonicilor contra Portului-Arthur a fost respins.

*) Telegramele aceste, deși au fost espedate la 4 d. a., le-am primit numai la orele 7 sēra, când diarul era deja partea cea mai mare tipărit.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana” dans de colônă în 5 figuri. *Descrie și explică împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață”) de *Tunarul din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana”, unicul dans de colônă român. În ierina anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acosta și jubileul de 50 de ani al „Romanei”. La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele purtând costum național, au jucat „Romana” jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii”.

Autorul broșurei explică „Romana” în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei”, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adăugat la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei”, explicând printru note toate mișcărilor dansului după tactele muzicii. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana” pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedea jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acuratețe, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăusul unei côle de note (muzica „Romanei” cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Cursul pieței Brașov

Din 9 Iunie n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.90
Argint român.	18.80	„	18.90
Napoleond'or.	19.04	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesot	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.05	„	117.25

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 10 Iunie 1904.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fr.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	15	60
„	Grău mijlociu	15	40
„	Grău mai slab	14	90
„	Grău amestecat	11	20
„	Săcară frumôsă.	8	80
„	Săcară mijlociă.	8	50
„	Orz frumos.	8	30
„	Orz mijlociu.	8	—
„	Ovês frumos.	5	70
„	Ovês mijlociu	5	40
„	Cucuruz	8	40
„	Mălaiu (meiă)	8	10
„	Mazăre.	16	10
„	Linte	16	—
„	Fasole	14	20
„	Sămênță de in	16	—
„	Sămênță de cânepă	7	30
„	Cartofi.	2	90
„	Măzărîche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	20
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de oerbec.	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt.	42	—
„	Său de vită topit.	60	—

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 7 Iunie n. de 37.097 capete, la 8 Iunie au intrat 441 capete și au eșit 530 capete rămânând la 9 Iunie n. un număr de 37.008 capete.

Se notăză marfa ungruscă: veche grea dela — — — fil. tinără grea dela 114—115 fil., de mijloc dela 115—116 fil. — Sărbescă: grea 110—112 fil., de mijloc 112—114 fil., ușoră 112—114 fil. kilogramu

4 părechî Ghete
cu 5 corône,

se pot căpeta cu acest preț de batjocură în urma cumpărării unei cantități mari dela o masă de concurs și anume: 1 păr. ghete pentru bărbați și dame, piele cafenie cu talpă tare. Apoi 1 păr. ghete moderne pentru bărbați, 1 păr. ghete pentru dame; toate 4 părechî moderne, elegante, fason nou, costă numai 5 corône. Mărimea după centm. — Se trimite primind banii, său cu rambursă. — Se pot schimba. — Se restituie și bani.

Casa de export de încălțăminte
A. Liban, Krakau nr. 80.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
Pe trei luni ..	6 cor.	Pe trei luni ...	10 fr.
Pe șese luni ..	12 „	Pe șese luni ...	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe șese luni ..	2 „	Pe șese luni ..	4 „
Pe trei luni ..	1 „	Pe trei luni ..	2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin — mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.”

Deschiderea Basinelor

de băi în liber și a

Basinului cel mare de înotat,

al stabilimentului de băi ale Eforiei școlilor centr. române din loc sunt deschise din 9 Iunie a. c.

Basinul de înotat este deschis în fie-care zi: pentru Domni dela 5—7 ore dimineața, și dela 11 ore a. m. până la 7 ore seara.

Pentru dame e rezervat timpul dela 7—11 ore a. m.

Pentru cei cari nu știu înota

stau la dispoziție 2 basini pentru Domni și Dômnne totă ziua.

Atât basiniurile cele mici, cât și cele mari se umplu cu apă curată din conductul de apă orașenesc și se încăldesc în mod artificial tot-deuna până la 20° C.

Se pot lua lecții de înotat sub conducerea unui calificat maestru de înotat, din Budapesta.

O baie costă pentru Domni cu rufe 40 bani;

„ „ „ „ copil „ „ 30 „

„ „ „ „ Domni fără rufe 30 „

„ „ „ „ copii „ „ 20 „

(3-6.)

Cruce său stea după electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării. că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, recea la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelari: mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mu țămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s' se confunde cu aparatul „Volta”, de ore-că „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost ofișis oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja isfinățata crucei male electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țeră și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provédută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de rēcăla. Prețul unei sticle originale plumbate, Corône 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Cor. — 40 Cinci bucăți Corône 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provédută cu marea de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează dilaic prin rambursă postală.

La depozite să se cêră anumit preparatele provédute cu scutitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Neșoții.

J.A.P.